

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 1 oktober 2026
Team: AO
Zaaknr: 61889-2025

Onderwerp: Mandatering bevoegdheid nemen m.e.r.-beoordelingsbesluit en coördinatie besluit.

Portefeuillehouder: wethouder W. van Zeeland
Zaaknummer: 61889-2025
Naam auteur: P.Fermont Team: AO

Aan de raad

Inleiding

Met de Omgevingswet is de m.e.r.-procedure gewijzigd: waar eerder volgens de Wet milieubeheer zowel college als raad een m.e.r.-beoordelingsbesluit konden nemen, ligt deze bevoegdheid nu alleen bij de raad. Dit kan worden opgevangen met een mandaatbesluit, waarbij de raad bevoegd blijft en de werkwijze in de praktijk ongewijzigd blijft. De gemeenteraad is degene die uiteindelijk het omgevingsplan vaststelt. Als de gemeenteraad het niet eens is met de motivering van het plan (waaronder de motivering rondom het m.e.r.), dan stelt ze het omgevingsplan niet vast.

Het is ook wenselijk het college van burgemeester en wethouders te machtigen tot het verrichten van feitelijke handelingen met betrekking tot de m.e.r.-procedure. Een voorbeeld is het vragen van advies aan de Commissie m.e.r.

Ten slotte is het momenteel zo dat als bijvoorbeeld binnen een project een aantal afzonderlijke besluiten nodig is (bijvoorbeeld omgevingsplan en omgevingsvergunning), de gemeenteraad moet besluiten dat deze besluiten gezamenlijk worden voorbereid. Dit kan zorgen voor een langere procedure.

Beslispunten

1. Het bijgevoegde mandaatbesluit Omgevingswet Gemert-Bakel (bijlage 1) vast te stellen;

Dit onderwerp komt aan de orde in:

Dit onderwerp is aan de orde geweest in:

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma

--

Beoogd effect

Het beoogde effect van de mandatering is dat het resultaat van de mer-beoordeling kan worden opgenomen in het ontwerp van het plan, programma of besluit, om zo te voldoen aan artikel 11.1, eerste lid, van het Omgevingsbesluit of artikel 11.11, tweede lid, van het Omgevingsbesluit. Hiermee wordt vertraging voorkomen en kan worden voldaan aan de termijn van artikel 11.11, eerste lid, Omgevingsbesluit. Daarnaast worden proceduredagen verkort als het college kan besluiten tot het toepassen van de coördinatieregeling.

Duurzaamheid

N.v.t.

Argumenten

Artikel 1 mandaatbesluit

1.1 Het nemen van de mer-beoordelingsbeslissing hoort bij de voorbereiding van het besluit over het plan, programma of project.

Het resultaat van de mer-beoordeling moet worden opgenomen in het ontwerp van het plan, programma of besluit, om zo te voldoen aan artikel 11.1, eerste lid, van het Omgevingsbesluit (voor plannen en programma's) of artikel 11.11, tweede lid, van het Omgevingsbesluit (voor projecten). Het college bereidt een plan, programma of project voor ten behoeve van de besluitvorming. Het nemen van de mer-beoordelingsbeslissing past hierbij.

1.2 Het nemen van de mer-beoordelingsbeslissing door burgemeester en wethouders levert tijdswinst op in de voorbereiding van een plan, programma of project en geeft de initiatiefnemer eerder duidelijkheid over de noodzaak zijn van een milieueffectrapport
Wanneer de raad in de voorbereiding een mer-beoordelingsbeslissing moet nemen bestaat het risico dat dit vertraging geeft in de procedure, omdat voorafgaand of gelijktijdig met de ter inzagelegging van het ontwerpplan er een raadsbesluit nodig is, ook voor de kleinere plannen. Daarbij komt nog dat in artikel 11.11, eerste lid, van het Omgevingsbesluit staat dat het bevoegd gezag binnen zes weken na ontvangst van de mededeling vanuit het project, de beslissing neemt of er een milieueffectrapport gemaakt moet worden. Deze termijn kan niet worden gehaald als er een raadsbesluit nodig.

1.3 Het mandateren van de bevoegdheid tot het nemen van een mer-beoordelingsbeslissing is een voortzetting van de bestaande werkwijze onder de Wet milieubeheer

Onder de Wet milieubeheer waren zowel de raad als het college bevoegd een mer-beoordelingsbesluit te nemen. Ongeacht wie uiteindelijk het bevoegd gezag was voor het mer-beoordelingsplichtige besluit. Met deze mandatering wordt deze werkwijze voortgezet. Per jaar neemt het college tussen de 5 en 10 mer-beoordelingsbesluiten. Tot dusver heeft dit niet tot discussies in de commissie of gemeenteraad geleid.

1.4 De verlening past bij de bevoegdheid tot het nemen van een mer-beoordelingsbeslissing

De aard van de bevoegdheid mag zich niet tegen de mandaatverlening verzetten (artikel 10:3), eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht). In dit geval verzet de aard van de bevoegdheid zich niet tegen de mandaatverlening. Het is een bevoegdheid die door burgemeester en wethouders kan worden uitgeoefend. Dat is in het verleden ook gebeurd. De aard van de bevoegdheid lijkt zich wel te verzetten tegen delegatie.

1.5 Door het mandaatbesluit met terugwerkende kracht in werking te laten treden kunnen planprocessen zonder vertraging voortgezet worden

De bevoegdheid tot het nemen van het m.e.r.-beoordelingsbesluit ligt sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet bij de gemeenteraad. Dit gold nog niet voor plannen die nog onder de Wet ruimtelijke ordening zijn vastgesteld. Om het procesrisico voor onder de Omgevingswet ter inzage gelegde plannen te verkleinen, wordt voorgesteld

de mandatering met terugwerkende kracht in te laten gaan vanaf 1 december 2025. Vanaf dat moment zijn TAM-omgevingsplannen ter inzage gelegd, die nog niet onherroepelijk zijn.

Artikel 2 mandaatbesluit

1.6 Door te besluiten dat burgemeester en wethouders bevoegd zijn om handelingen die horen bij de voorbereiding van een milieueffectrapport uit te voeren, worden juridische risico's voorkomen

Naast de mandatering van de mer-beoordelingsbeslissing is ook het raadplegen van bestuursorganen en instanties over de reikwijdte en het detailniveau, het adviseren over reikwijdte en detailniveau en het in de gelegenheid stellen van de Commissie voor de milieueffectrapportage te adviseren als beslispunt toegevoegd. In de Omgevingswet staat namelijk dat 'het bevoegd gezag' dit doet. Het Informatiepunt Leefomgeving stelt dat de voorbereidende handelingen voor een milieueffectrapport horen bij de taak van het college van burgemeester en wethouders, zodat een machtiging hiervoor niet nodig is. Maar om juridische risico's te voorkomen is de machtiging opgenomen in het raadsvoorstel.

Artikel 3 coördinatiebesluit

1.7 Het nemen van een coördinatiebesluit is nodig voor het gelijk laten lopen van verschillende juridische procedures voortvloeiend uit de Algemene wet bestuursrecht en de Omgevingswet

Indien de gemeente besluiten gecoördineerd wenst voor te bereiden en bij ten minste één van deze besluiten de gemeenteraad betrokken is, dient de gemeenteraad het besluit te nemen dat van gecoördineerde voorbereiding sprake is. Dit werkt vertragend in de besluitvorming. Voor besluiten waartoe alleen de gemeenteraad bevoegd is (zoals de vaststelling van een omgevingsplan) blijft alleen de gemeenteraad bevoegd. Een coördinatiebesluit verandert dat niet. Het besluit zorgt ervoor dat er sprake is van 1 procedure voor alle besluiten. En dus ook 1 rechtsbeschermingstraject.

Kanttekeningen

Geen.

Vervallen "oude" regelgeving

Geen.

Uitvoering

Het te nemen besluit zal worden opgenomen eerstvolgende vast te stellen algemene Mandaatregeling Gemert-Bakel. Het te nemen besluit zal worden gepubliceerd in het Gemeenteblad.

Bijlagen

1) Concept-raadsbesluit.

Ter inzage gelegde stukken

1) Concept-raadsbesluit met bijlage.

Gemert, 30 juni 2026

het college van burgemeester en wethouders,
Secretaris,

de burgemeester,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'F. Kabbouti', written over a horizontal line.

F. Kabbouti

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'O. van Veen', written over a horizontal line.

ing. M.S. van Veen